

Er gaat niets boven Groningen

Het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) heeft de prijs gewonnen die de SAP jaarlijks uitreikt aan de best gewaardeerde opleidingsplaats. Dat Robert Schoevers, opleider bij het UMCG, voor de derde keer in zijn carrière de prijs wint, heeft er ongetwijfeld mee te maken. Maar wat maakt het Groningse model verder zo succesvol?

Het UMCG heeft als het grootste academisch centrum in het hoge noorden een unieke positie. Binnenshuis zijn de lijntjes kort. 'We zitten allemaal onder één dak. Daardoor leer je al je collega's snel kennen en is het makkelijk om te overleggen', vertelt Suzette Peetoom, laatstejaars aios psychiatrie. Sjoerd van Belkum, een van de agiko's van het UMCG, voegt daaraan toe dat de aandacht voor wetenschappelijke ontwikkeling een sterk punt van de opleiding is: 'Er is veel expertise in huis én die kennis wordt onderling veel uitgewisseld, zoals bij de wekelijkse research-bespreking.'

Kruisbestuiving

Prof. dr. Robert Schoevers is zowel opleider als afdelingshoofd. De kruisbestuiving tussen deze functies levert hem voordelen op, vertelt hij: 'Via de aios ben ik goed op de hoogte van het reilen en zeilen van de afdelingen, en ben ik tegelijkertijd in staat om voor de opleiding belangrijke veranderingen sneller door te voeren. Ik zie het academisch ziekenhuis als een grote speeltuin: er werken zoveel slimme mensen met zoveel goede ideeën, dat biedt allerlei mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van ons vak.'

Buiten het UMCG wordt eveneens de samenwerking opgezocht. In het kader van de opleiding is er een intensieve samenwerking met andere instellingen in aangren-

zende provincies. Schoevers: 'Zo lopen aios van het Universitair Centrum Psychiatrie (UCP) een stage sociale psychiatrie bij Lentis en volgen de assistenten van Lentis een stage psychiatrische consultatieve dienst bij het UMCG. Hierdoor krijgen aios de gelegenheid om zowel te proeven van het werken in een academische setting als in de periferie, wat ze tot allround psychiaters vormt. Binnen de OOR Noord- en Oost-Nederland wordt door vele opleiders en stafleden actief bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van het regionale en landelijke onderwijs. Het kan geen toeval zijn dat dit jaar zowel de eerste als de tweede prijs op het gebied van landelijk psychiatrie-onderwijs is toegekend aan noordelijke psychiaters, namelijk Eric Ruhé, Willem Nolen, Titus van Os en Hans ten Hoopen.'

Fundamenteel en klinisch onderzoek

De wetenschap staat hoog in het vaandel bij het UMCG. Schoevers, die zich als hoogleraar zelf richt op onderzoek naar het ontstaan en de behandeling van angst- en depressieve stoornissen, heeft zich er actief voor ingezet om fundamenteel en klinisch onderzoek weer dichter bij elkaar te brengen. Dit gebeurt onder andere tijdens de wekelijkse research-bespreking, die door stafleden, aios, coassistenten en onderzoekers uit andere disciplines wordt bezocht. Niet vreemd dat meer dan de helft van de aios gedurende hun opleiding onderzoek doet, meestal in het kader van een promotieonderzoek. 'Bij het UMCG wordt het doen van onderzoek echt gefacili-

beeld: Antoinette Borchert

teerd', vertelt Van Belkum. 'De opleiders denken met je mee over hoe je dit het beste aan kunt pakken. Zo zorgen ze ervoor dat er voor agiko's een goede afbakening is tussen onderzoeks- en klinische werkzaamheden.'

De opleiding binnen de academische setting heeft de naam erg biologisch georiënteerd te zijn. Hoewel de ontwikkeling van wetenschappelijke competenties een speerpunt is binnen de opleiding, is er ook veel aandacht voor klinische vaardigheden en psychotherapie. 'Een psychiater zonder psychotherapeutische vaardigheden is geen volledige psychiater', stelt Schoevers. Dit blijkt onder andere uit het "stationsexamen psychotherapie" dat aios na hun eerste jaar afleggen. Hierbij wordt een gesprek van een aios met een acteur opgenomen op video en vervolgens op bepaalde criteria beoordeeld. Deze beoordeling blijkt in hoge mate voorspellend te zijn voor het verdere beloop van het opleidingstraject.

Neus voor talent

Opleiders Robert Schoevers en Willeke van Zelst zijn erg betrokken bij hun assistenten en hebben oog voor de assistent als persoon. Peetoom: 'Als een aios in lastige privéomstandigheden verkeert, is daar aandacht en begrip voor. Er wordt dan samen met de assistent gekeken wat hij of zij op dat moment nodig heeft om het werk op prettige wijze in te vullen.' Daarnaast weten de Groningse opleiders precies wat de sterke en verbeterpunten zijn van iedere aios. Zij kijken waar de interesses van de aios liggen en hoe die hun talenten verder kunnen ontwikkelen tijdens de verdiepingsstage. Deze aansluiting bij de persoonlijke interesses en competenties

komt terug in de *tracks* onderzoek, onderwijs, psychotherapie of beleidspsychiatrie, die assistenten binnen hun aandachtsgebied kunnen volgen. Sjoerd van Belkum: 'Robert herkent talent en probeert het beste in je naar boven te halen. Hij ziet waar je kwaliteiten liggen en geeft je de gelegenheid om deze in te zetten. Dit doet hij niet alleen bij aios, maar ook bij directe collega's, wat de opleiding nog verder ten goede komt.'

Calimero

Schoevers leidt zijn arts-assistenten bewust op tot zelfredzame, proactieve jonge psychiaters. Hij heeft een hekel aan de "Calimero-mentaliteit" ('zij zijn groot en ik ben klein en da's niet eerlijk', *red.*). Hij maakt zijn assistenten dan ook bewust mede-eigenaar van zaken die verbeterd kunnen worden binnen de opleiding of de organisatie. 'Als je jonge collega's verantwoordelijkheid geeft, gaan ze aan het werk. De waardering die ze hiervoor krijgen, stimuleert ze weer om hun harde werk voort te zetten.' Een voorbeeld van het vergroten van de zelfredzaamheid van de Groningse aios is de module beleidspsychiatrie, die Robert Schoevers samen met zijn collega Jessica Agsteribbe heeft vormgegeven. In deze module krijgt de aios opdracht om een probleem te analyseren waar collega's op de werkvloer tegenaan lopen. In de module krijgt de aios handvatten om zijn bevindingen om te zetten naar een verbeterplan dat direct geïmplementeerd kan worden.

Ook bij het verder ontwikkelen van de verdiepingsstages en de professionalisering van supervisors worden de aios actief betrokken. Recent is er een nieuw systeem ontwikkeld om de *reciproke feedback* te verbeteren. Hierbij worden sterke en verbeterpunten van de supervisor middels een digitale vragenlijst geïnventariseerd. In een persoonlijk gesprek, waar naast de supervisor, twee aios en een onafhankelijke gespreksleider aanwezig zijn, krijgt de supervisor in een veilige setting feedback vanuit de assistentengroep.

De Groningse aios worden hierdoor mede verantwoordelijk gemaakt voor de kwaliteit van hun opleiding. Suzette Peetoom: 'Ik ben heel trots dat het UMCG de prijs voor de Best gewaardeerde opleidingsplaats heeft gewonnen. Het is toch ook een beetje mijn opleidingsprijs.' ←

Hoe komt de toekenning tot stand?

De beoordeling voor de Best gewaardeerde opleidingsplaats vindt plaats op basis van een enquête die ontwikkeld is door de Subvereniging Assistenten Psychiatrie (SAP) van de NVvP. Dit jaar vulden 179 aios de enquête in. De opleiding psychiatrie van UMCG stak er met kop en schouders bovenuit, met als eindcijfer een 9. De uitreiking vond plaats op 31 maart jongstleden tijdens het Voorjaarscongres 2015.